

umeti... tako namreč, da se ti zdi, da si v moji koži. Danes si ti srečnejši od mene. Menjal bi s tabo... Jožefa Majerja si poznal?»

»Kaj bi ga ne!« je dejal Marko in nehal škiliti name. »Iz naše vasi je bil doma. Sin navadnega bajtarja...«

»Vidiš... vidiš,« mu je rdečelasec segal hlastno v besedo.

»Še za sol niso imeli. On pa je zapustil tovarno za steklo.«

»Vidiš, in kaj samo to. Vilo z vrtom. Dve hiši v mestu. Poln hlev konj, dva avtomobila, majhno ladjo in boggavedi kaj še vsega. Eh, to je bogastvo! Ceni ga kakor hočeš, ne preceniš ga!«

»Vem, vem,« je pokimal možiček in ni izpustil smeha raz obraz, gledajoč po ostalih, češ, poslušajte ga.

»Jaz sem ga poznal že od rojstva. Skupaj sva se igrala. Nekoč ga je hotel oklati pes, jaz sem ga rešil. Kolo mu je padlo v vodo, šel sem ponj. On mi je dejal vedno: Šime moj! Jaz njemu: Pepček moj mali! Tako sva si bila. Kdo je mislil tedaj?

Jaz sem se naučil delati. Bil sem močan, on pa mladič. Ko sem hotel iti na Francosko, je dejal: Šime, moj Šime, grem s teboj! In šel je z mano. Povem ti, na tehle rokah sem ga nosil. Dajal sem mu jesti. Učil sem ga govoriti, prijeti za delo. Še umrl bi bil od lakote, če bi mene ne bilo. Kolikokrat me je hvaležno potrepljal po ramenih in mi hotel dati ves svoj zaslužek. Jaz nisem maral...

Vidiš in tako sva živela. Eno leto, dve. Pepček se je privadil vsemu, da, še boljše nego jaz. V rokah je bil šibek, toda pod čelom mu je tičalo nekaj drugega kot v meni. Poleg tega je imel srečo. Prokleta srečo. Zakaj sreče je treba, ki te zalezuje po pasje, ako tudi bežiš pred njo, ako hočeš kaj doseči. Jaz je nisem imel, moje roke mi niso dale vsega.

Tako je on postal tovarnar za steklo, jaz pa delavec pri njem. Dvajset let sem mu delal. Vsak dan, od jutra do večera. Nikoli nisem zaostal. Še oženil sem se nalašč na nedeljo. Razpihaval sem si pljuča in pil strup. Kakšne oči imam. Saj sem skoraj oslepel... Vidiš in na rokah sem ga nosil, zdaj pa je prihajal kot gospod med nas delavce... Ni vsem usojeno.«

NANDE VIDMAR: SV. PAVEL.

Šimen je prijel za kozarec in kot da pije iz njega vse sladke in grenke spomine, ga ni mogel odstaviti.

»Navaden delavec si bil,« je dejal Marko, in tudi njega je prijela otožnost, smeh je izginil za trenutek izmed gub obraza.

»Kajpada. Saj ne rečem... Dober gospodar mi je bil. Eh, predobro se je zavedal, kaj sem mu bil jaz. Zato se mi je vedno smehljal in me potrepljal po ramenih: Kako ti je, Šimen? — In dejal sem mu: Dobro; že gre. Ali se spominjate, Jožef, kako sva šla na Francosko. Niti kruha si niste znali kupiti, niti za delo prijeti. — Eh, da, da! mi je dejal vselej, — če bi tebe ne bilo...

Ob podobni priliki sem mu nekoč povedal: Vidite, Jožef, že dvajseto leto Vam garam in izpihujem prsa, ki so votla kot čeber. Za roko sem Vas vodil, ki imate tovarno, jaz pa nič... Ko obnemorem, poginem na cesti. In tedaj, pomisli, mi je pogledal v oči kot prijatelju: — Šimen, vem, kaj si storil zame. Ne bom te pozabil v oporoki ali kadar obnemoreš. Dvajset tisoč ti dam; ali bo dovolj?...

Zlat mož, zlata beseda! Dvajset tisoč! Saj ne vem, kaj sem mu odgovoril. Vse noči sem sanjal o tem. Vedno me je skrbelo, kaj bo, ko izpihnem zadnji konec pljuč.